

ritene¹: *sinox* „a fiilor”; *metlox* „a măturilor”; *dušox* „a sufletelor”; *do dlaňox* „în palme”; *slovox* „a cuvintelor”; *ve vajcox* „în ouă”; *na husl'ox* „pe vioară”; *do prsox* „în piept” etc.

La genitiv plural formele caracteristice graiurilor slovace centrale le-am auzit sporadic. De ex.: *zo sl'ivek* „din prune”; *vjacej sl'epek* „mai multe găini”; *štvaro topanok* „patru pantofi”; *do ruk* dar și *z rukox* „în mâini”; *do prsi*, *do hor* și *do horox* „în munți”; *s t'ehel* și *t'ehlox* „din cărămizi”; *5 vajec* și *5 vajcox* „5 ouă”; *do uši* „în urechi”; *vel'a peňazi* „mulți bani”; *do dveri* „în ușă” *Vz*; *ot koňi* „de la cai”; *5 kraf* „cinci vite”; *10 kridel* „10 aripi”; *z hrušek* „din pere”; *z ovec* și *ofcox* „din oi”; *5 sl'ivek* „5 prune”; *5 t'ehel* „5 cărămizi”; *vel'a l'ud'i* „mulți oameni”; *od videl* și *od vidlox* „de la furci”; *do hrabl'i* „în greblă” *Bl*.

La locativul plural al substantivelor de genul feminin terminația *-ax* caracteristică graiurilor slovace centrale am notat-o, numai într-un singur caz: *na lukax* „pe cimpuri” *Bl*.

17

La dativ plural substantivele de toate cele trei genuri primesc terminația *-om* (particularitate slovacă răsăriteană): *sinom* „fiilor”; *k ušom* „la urechi”; *d'efcatom* „fetelor”; *ku prsom* „la piept”; *g dverom* „la ușă”; *ku ženom* „la femei” ș.a. *Vz*, *Bl*.

18

La instrumental plural substantivele de toate trei genuri primesc terminația *-ami*, răspîdită în graiurile slovace răsăritene: *s koňami* „cu caii”; *s xlapami* „cu bărbații”; *meži kostolami* „între biserici”; *za ušami* „după urechi” *Bl*, *Vz*. Am întîlnit excepții numai în următoarele cazuri: *s vojakmi* „cu soldații”; *s xlapí* „cu bărbații” *Vz*; *z vojaci* „cu soldații”; *z l'icama* „cu fețele”, *Bl*.

19

Substantivele, adjectivele, pronumele și numerele la instr. sing. fem. în locul lui *-ou* din graiurile slovace centrale² primesc terminația *-u*, răspîdită în graiurile slovace răsăritene³: *z jednu ženu* „cu o femeie”; *pret tu izbu* „în fața casei aceleia”; *pišu krejdu* „ei scriu cu cretă”; *z dobru ženu* „cu femeia bună”; *pod lavicu* „sub bancă”; *podo mnu* „sub mine”; *zose mnu* „cu mine”; *s t'ebu* „cu tine”; *s ňu* „cu ea”; *zo sebu* „cu sine”, etc. *Vz*. *plna z vodu* „plin de apă”; *z hlavu* „cu capul”; *z moju sestru* „cu sora mea”; *se mnu* „cu mine”; *s t'ebu* „cu tine”; *pode mnu* „sub mine”; *s ňu* „cu ea” etc. *Bl*.

Terminația *-ou* am întîlnit-o numai în trei cazuri: *so mnou*, *id'eme dol'inou* „mergem în jos (spre vale)” *Vz*. *nad zemou* „deasupra pămîntului” *Bl*.

¹ *Ibidem*, p. 303 și harta Nr. 253; J. Fedák, *op. cit.*, p. 66, 68–69; Št. Tóvik, *op. cit.*, p. 114–115 și harta izoglosa Nr. 12.

² V. Vážný, *Nářečí slovenská*, p. 261 și harta Nr. 22.

³ *Ibidem*.